

M A G Y A R K U R I R.

Indült Bécsből, Kedden, December' 12-dikén, 1826.

P o r t u g a l l i a.

November 11-dikén ezek fordultak elé a' Követek' kamarájában: — „

„Alvarecz P e r e y r a azt jóvallta, hogy a' kamara' tagjait ki kell tellyes számra pótolni, mint hogy sok olyanok nintsenek jelen, a' kik vagy egyéb Országlási hivatalokat folytatnak, vagy a' kikre nézve a' miatt van a' tagok között hijánosság, hogy egy személy két tartománytól is választatott. — „K a s t e l f r a n k ó nevű tag azt a' jóvallatot tette, hogy az Országnak több kerületeiben állítsanak fel mezei gazdasági társaságokat. — „L e o m i l azt tanátslotta, hogy mind azokat az embereket, kik azzal vádoltatnak, hogy a' Brasiliai Császárnak mint Portugalliai Királynak Constitútiója ellen özsze esküdtek, haladék nélkül minden Titulusaiktól, rangjoktól, fosztassanak meg, 's a' Törvényes-székeknek adattassanak által a' végre, hogy őket a' bűnösökre nézve fennálló minden közönséges formálítások nélkül ítéljék-meg. Ezen jóvallat, mint sürgető, azonnal meg fog fontoltatni. — „L a b a r e s úgy ítélte, hogy igen jó lenne, az egy finantziát kivéven, mindeneknek előtte a' Ministeri Számadást (felelettel-tartozást) illető törvényt meghatározni.

„L e o m i l azt jóvallta, hogy hívják-meg az Országlószéket, hogy álljon-el a' megrendelt erőszakos rekrutázástól, a' melly helyett jó leszen Nemzeti Örző serget felállítani Nemzeti önként-válalkozottak' Légiója nevezet alatt,

's az ebbe való béállásra az egész Portugalliai ifjúságot meghívni. — „Borges Carneiro ajánlotta a' kamarának, hogy határozzanak a' Constitúció 145 Cikkelyének 17-dik-punktumával megegyezőleg azon Portugalliai polgárnak számára, a' ki egy Polgári, és nagyobb büntetéseket tárgyazó (Criminális) Törvény-könyvre nézve legjobb munkát fogna készíteni, J u t a l m a t. Alapja ezen Törvényes-könyvnek a' tsupa igazság és egyenesség legyen, 's minden tekintetben a' jelen lévő század béli megvilágosodáshoz 's a' Constitútiói lélekhez 's a' Portugalliai szokásokhoz legyen alkalmaztatva. Tiszta és érthető stylussal legyen irattatva. Két versben kell illy Törvényes-könyvet készíttetni, úgy, hogy az egyiket 1828-tzig, másikat 1829-tzig adják-bé az Írók. Ezen Jóvallatot közönséges egyetértéssel helybe hagyta a' kamara.

G u e r r e y r o a' kamara' Regulázta-tására nézve olvasot-fel egy Jóvallatot; a' melly 14 Titulusokból és 115 Cikkelyekből áll. A' kamara meghatározta, hogy ezen Titulusok között mindeneknek előtte a' 8-dikat vegye fontolás alá, melly azon Biztosságoknak elintéztetését illeti, melyekből a' kamarának kell állani. Minden új kamarának özsze gyülekezésekor 9 Biztosságokat kell választani, mellyeknek ezen kamara' eloszlásáig kell fennállani. A' kilentz Biztosságok' tárgyai ezek: — 1. A' Jóvallatok — 2. A' Mezei munka — 3. Az Industria — 4. A' Tanítás és a' közönséges segedelmek — 5. Finantzia — 6. Hadi-állapot — 7. Tengeri állapot — 8. Kül-

ső dolgok — 9. Igasságtétel és Papi tárgyak.

Ezen napi ülésében a' Pair-kamarának az a' Megköszönő Válozolás Olvastatott-fel, mellyet ezen kamara a' Régens Princzaszszonyhoz azon Beszédért küldött, mellyel ő K. Herczegaszszonysága a' kamarák' üléseit kinyitotta. Ezen Válozsz következő szavakból áll: — „

„Királyi Princzaszszony! Ezen először öszszegyülekezett és magát végképpen rendbeszedett Pair-kamara ohajtotta megérni azt a' pillantatot, hogy hajlandóságának, tiszteletének, és hűségének színlés nélkül való kimutatását a' thrónus' lábaira letehesse. Erre nézve méltóztassék K. Herczegaszszonyságod, mint Felséges Monarkhánk Helytartója, a' mi egyenes indulattal való gondolkodásainknak kifejezését jó akarrattal fogadni. —

„Portugallia. melly régen a' maga hajdani intézeteinek paizsa alatt virágzott és ma azokat a' böltesség által jovalltatott és a' tapasztalás által kívántatott változásokkal ismét kitsirázni szemléli, attól a' bizodalmas reménségtől tápláltatik, hogy régi virágzását és fényességét ismét vissza nyeri. Ezen célra fognak azon munkálódások intéztetni, mellyeknek magát a' Pair-kamara buzgósággal és állhatatossággal alájok fogja adni, 's a' melyben ő leg-hatalmasabb eszközt szemlél arra lenni, hogy minden Portugallusok az egyességnek és egyetértésnek ösvényére vezéreltethessenek.

„Az idő, azt a' boldogság' nyilatkozató jövendőlést, mellyet K. Herczegaszszonyságod a' külső nemzeteknek erántunk viseltető gondolkodásaikra nézve, kifejezni méltóztatott, bizonynal nem fogja bétellyesedés nélkül hagyni, és K. Herczegaszszonyságod a' maga böltessége által bizonyos bétellyesedést fog annak szerezni tudni.

„Az a' jelentés, hogy Infáns Don Miguel ő K. Herczegsége a' maga Felséges testvérének a' Brasiliai Császárnak és Portugalliai Királynak Czelzéseiben megegyezett, legelevenebb és legkedvesebb gyönyörűséget okozott a' Pair-kamarának, melly egy újabb bizonyosságát szemlélte abban azon Felséges tulajdonságoknak, a' mellyek ezen Princzet ékesítik. —

„A' Pair-kamara iparkodni fog a' maga törvényhozói munkálódása által a' Constituziónak megerössittetésén, a' nemzeti boldogságnak virágoztatásán, minden rendű lakosoknak eleven bátorsággal és vetélkedéssel való bétöltetésén, 's mind azoknak az eszközöknek végrehajtásokon, mellyek bennünket illy nemes czelzésekre vezérelhetnek. A' nevelési és közönséges tanítási tárgyak a' valóságos erköltsi és religiói alapokon fundáltatva, mellyek az embert a' lelkesmeret' szoros kaptszai által kötik öszsze az ő kötelességeivel, a' Pair-kamara' leglelkesmeretesebb gondoskodásának tárgyait fogják tenni. —

„Végezetre az a' reménség táplálja ezen kamarát, hogy a' K. Herczegaszszonyságod nagy lelkű segedelmével, a' maga kötelességeinek hűségesen megfelelhessen, 's e'képpen a' mi nagy lelkű Monarkhánk' felséges czelzásait, valamint szintén a' hűséges Portugallus nemzet' kívánságait is, tellyesitheti.“

A' Princzaszszony illy válozszal böttsátotte-el a' Pair-kamara' Követségét magától: — „

„Azon nemes érzések mellyeket az Urak a' Pair-kamara' nevében előttem kifejezének, nékem nagyon kedvesek, és én kilátom ezekből azt, hogy az ő iparkodásai oda fognak intéztetve lenni, hogy a' Hazának hajdani virágzását és fényességét vissza hozhassák. Ezen czelzást az Urak el fogják érni; mivelhogy az Országlószék' iparkodásai öszsze fogják ma

gokat, annak elérhetésére nézve, a' kamara' iparkodásaival tsatolni."

A' Frantzia Csikkelyek között azt lehet olvasni, hogy November' 30-dikán majd minden Párisi Ujságlevelék megegyező módon kiadták azt a' Madridból Nov. 28-dikán Párisba érkezett tudósítást, hogy azok a' Portugalliai fegyveres sergek, melyek mostanság Spanyol országba által-pártoltak vala, onnét három tsapatokra oszolva Portugalliának Tra-los-Montes nevű tartományába vissza ütöttek, és November' 16-dikán Braganza városát elfoglalták.

Ugyan azon történetet, hogy a' Portugalliából Spanyol országba által pártolt fegyveres nép, a' maga házájába Portugalliába, fegyveres kézzel vissza ütött és Tra-los-Montesbe bészállott légyen, a' December 2-dikán indult és így legújabb Párisi levelek is megerősítik, de semmi újabb környülállásokat nem hoznak-fel a' történetnek minémúségeiről.

B r a s i l i a.

A' Rio-de-Janeriói Udvari Ujság egy laistromot adott-ki azon hajókról, melyek, midőn a' Császár tilalma ellen, minekutánna már a' Buenos-Ayresi kikötőhelyet a' Császár' hadi hajóji bészárták volna, 's minekutánna ezen találom felől már tisztiképpen tudósittatva voltak, az oda való bévezést megpróbálták, ezen próbatételben meglepettetvén elfogattattak, 's a' Brasiliai kikötőhelyekbe bévezettettek. Ezen laistrom szerént illy nemzet béli, illy nevű, és illy betsű hajókat fogtak-el a' Buenos-Ayresi Republikával való hadakozásnak kezdetetől fogva a' Brasiliai hajók: —

B r i t a n n u s h a j ó k

Monárkha; ér 500,00 font Sterlinget.
Willám; dtto 50,000 — —

Anna — 30,000 font Sterlinget.
Stag — 48,000 — —
Atlantikumi tenger 70,000 — —

A m é r i k a i h a j ó

Egy Kántoni hajó, a' Leonidas nevű, a' Republikáé 80,000 — —
Frantzia hajók, Frantzia költségen
Juno — 80,000 — —
Kourir — 30,000 — —

D á n i a i h a j ó k

Fortúna, melly ellenséges zászlóval evezvén a' Respublika' kikötőhelye előtt fogatott el 9,000 — —
Egy Bolander 4,000 — —
Egy Brasiliai hajó, mellyet 5 hónapok előtt a' Respublika' hajóji fogtak volt el és most a' Brasiliai hajók vissza nyertek, 2000

teszen az egész nyereség 395,000 font St.get.

T ö r ö k B i r o d a l o m.

A' Triesti Observátörben illy tudósítás találtatik December 2-dik napjáról: — „

„Az Austriai Palanke nevű Brigantin November' 29-dikén Zántéből ide érkezvén, ezen jött ide, mint útas, Gróf Bon Császári Kamarás úr is, a' kit, másokkal együtt, az a' kettős szerentsétlenség ért útjokban, hogy elébb hajótörést szenvedtek 's azután azon Görög országi parton, hova a' hajótörés után kivetődtek, megmaradott vagyonaiktól megfosztattak. Ők Giusto nevű szállító hajón ülven melly a' Frégát Hadnagy Celigo i vezérlése alatt Smyrnából evezett Triest felé, Moréának nyugoti partjánál a' Kotokoloi tsüts és a' Tornesei Kastély között, hol három igen veszedelmes fővény-padok találtatnak, szörnyű szélvésztlől meglepettetvén, a' part mellé vettettek, hol a' hajó megfeneklett, hanem a' rajta találtatott

emberek olly szerentsések voltak, hogy nem tsak magok kimenekedtek, hanem vagyonaiknak egy részét is kihordották a' partra, hol azonban, minekutánna a' habok' mérge ellen megtartattak, emberiséggel kérkedő nem emberek kezire akadtak.

A' helység' előjáróji azonnal kimentek a' partra hol a' hajó megfeneklett vala, 's a' szerentsétleneket bizonyosokká tették a' magok oltalmazása felől 's jó számú katonaságot hagytak ott hátra, hogy a' szerentsétlen embereket a' gonoszoktól védelmezzék, melyhez képpest ők olly nagy bizodalmat kaptak, hogy eszekbe se jutott, hogy a' tengerről kiragadott vagyonaik közül a' betsesebbeket nagyobb bátorság végett magokhoz vették volna. November 12-dikén reggel a' halmokrol egy fegyveres tsoportot láttak lejőnni, a' melly dobszóval és tivornyázva arra felé közeltett, hova az útasok kirakodva voltak, 's mint ragadozó tolvajok rájuk rohantak, 's a' szerentsétleneket minden vagyonaiktól, mellyeket a' habok közül kiragadtak vala, megfosztották 's talám még gyilkosságra is vetemedtek volna, ha a' szerentsétlenek önként mindeneiket a' ragadozóknak oda nem adták volna, tsak hogy életjeket megtarthassák, kik azután egy tsajkára, a' melly Pyrgosnál állott, felülvén, Zántébe eveztek, hol szerentséjekre az Orion nevű Cs. K. Briggre találván attól enni és inni valót kaptak, melly után a' fenn nevezett Brigantinre felülvén szerentsésen, ide Triestbe eveztek, 's több szerentsétlen társaik is ugyan ide minden órán várattatnak.

Észak Amerika.

Ezen Respublika hajdani Elölülőjinek Adámsnak és Jeffersonnak emlékezetjekre Washington városában Oktober' 20-dikán nevezetes halotti innepet tartottak. A' Státusnak legfőbb polgárai és kato-

na tisztai karjai; az itt lévő Anglus, Frantzia, Orosz, Belga, és Svétziai Követek, a' polgári katonaság' tisztjei, az Ítélobírák, a' Papság, a' városi Magistrátus, fényes proceszszióval a' Kapitolumba mentek; hol már a' fő aszszonyságok a' középbe helyheztetve lévő karos székeken ültek; a' karok pedig a' katona-tisztek' számára voltak határoztatva. Wirt nevű úr tartott beszédet a' két nagy emlékeztű elenyészett Elölülőknak életjéről, a' melly három órát tartott, 's a' mellynek, ezen két nevezetes embereknak a' hazaeránt bizonyított nagy, sok, és fontos érdemeik elbeszélése tette főbb tárgyát.

Nagy Britannia.

Itt következnek még némelly kivonások Canning Ministernek azon beszédéből, mellyel ő az Ellenkezőknek, a' Király' kinyitó beszédére adandó Megköszönő válaszra tett ellenvetéseikre, megfelelt:

„Az, így beszélt a' Minister, hogy a' Király kinyitó beszédében némelly fontos tárgyak meg nem emlittettek, vagy elhalgatódtak, a' Parlamentumnak egyik tagját se tartóztathatja-el attól, hogy azon tárgyakat a' Parlamentumi tanátskozásokba fel ne hozhassa. Némellyek panaszkodnak azért, hogy az Országlószék a' Király' beszédében meghatározva ki nem fejezte azon systémát, mellyet a' Ministerek azon tárgyra nézve követni czéloznak, melly most illy sakaknak figyelmeket magokra vont (a' gabona-törvényeket érti a' Minister). De talám megfognak elégedni, ha én személlyesen bizonyossá teszem őket a'-felől, hogy nem soká a' következő innepek után olly állapotban fogok lenni, hogy az ő Felsége' Országlószékének nevében megtehetem a' gabona-törvényekre nézve azon jóvallatokat, mellyek, mint az Országlószék' gondólja; az Országra nézve jótévő

következésük lesznek, 's mind azokat a' nagy tekinteteket egymással megegyezhetőké tehetik, mellyeket ezen fontos tárgynak meghatározásában szemeink előtt kell forgatnunk (Halljuk! Halljuk! Halljuk!) Annyi legalább ki fog tetszeni a' dologból, hogy az ő Felsége' Ministerei nem akarják ezen tárgyat magokrol eltaszítani, és én még egyszer megígérem, hogy azon kötelességet magamra vállalom, hogy, mint az Országlószék' Szószollója, nem sok hetekkel az innep után, ezen Ház' elejibe terjesztem, megfontolás és meghatározás végett, ezen nagy tárgyat. —

„A' mi az Orátor (Brougham) úrnak azon megjegyzését illeti, melly szerént, mint egyik nagy híjánosságot úgy hozta fel a' Király' beszédében, hogy abban Irlandiáról még tsak emlékezet se tétetett, erre ismét tsak azt jegyzem-meg; hogy valamely tárgynak a' Király' beszédében lett elhalgattatása tellyességgel meg nem gátolja a' Parlamentum' tagjai között egyiket is abban, hogy az elhalgattatott kérdést tanátskozásra fel hozza, mihellyest azt jónak fogja gondolni. A' Király' beszédjében tsak azokról a' tárgyakrol van szó, mellyekről az Országlószék bizonyos eszközöknek javallásait szándékszik megfontolás végett a' Parlamentum' elejébe terjeszteni. Az Országlószéknek mostnem célja valamely meghatározott jóvállatot Irlandiára nézve a' Parlamentum' elejibe terjeszteni: de ez, a' Parlamentumnak egyik magános tagját se gátolja-meg abban, hogy ezen tárgyat tanátskozásra felhozza.

Nagyon hosszú beszédett mondott-ellen ugyan az Ellenző részen Hume nevű tag a' Megköszönő Válosz ellen, mellyel általjában a' Ministeriumot, különösen és név szerént pedig Canning Ministernek állításait érdeklette. Ebből a' következőket tartottuk felhozni méltóknak: — „

„A' mi minden renden lévő lakosaink között elterjedett inséget tsak a' mi közösleges költségeink feles kevesítése teheti elhordozhatóvá. A' kinézések nállunk legnagyobb mértékben szomoruk, valamint a' kereskedőre és a' földbirtokosra, úgy a' fábrikásra nézve is. A' munkások mind ezekben a' keresményi foglalatosságokban a' minden reménség nélkül való legméllyebb inségnek állapotjában vagnak. Ha ezen erősítésnek megmutatására bizonyosság kívántatna, tsak azt kellene megemlítenünk, hogy munkásaink között közöslegesen annak óhajtása hatalmazott-el, hogy bár tsak valamely meszsziire lévő országba küldenék őket számkivetésbe, a' hol legalább ahoz lehetne reménségek, hogy élelmeket megkereshetik. Olly embereket, kik illy állapotra jutottak, kitelhető képpen szükséges segíteni. Fére teheti é most a' Parlamentum ezen tárgynak vizsgálás alá való vételét éppen tsak azért, hogy a' tisztelt Minister úr olly nyilatkoztatást tessen, hogy a' népen fekvő terheket nem lehet megkissebbíteni? Meg fogja-e az Ország a' tisztelt Minister Úrnak ezen tsupa kinyilatkoztatásával magát nyugtattatni engedni, hogy a' nép' terhei az Országlószék' részéről semmi könnyebbülést nem kaphatnak? Én eddig azt vettem eszembe, hogy az Országlószék valamikor tsak az adófizetésnek lejjebb-szállítására tsak mi kevés és tsak meszsziről való alkalmatosságot láthatott, soha el nem mulatta, hogy ezen Háznak jelentést ne tett volna a' felől, hogy az adófizetésnek lejjebb-szállítására célozzon. Most pedig tellyességgel semmi e'-féle könnyebbülésről emlékezet se tétetik a' Királyi beszédben, 's az én tapasztalásom azt mondja nékem, hogy mi mostanában semmi e'-félének nem is várhatunk. A' mi Országlószékünk azt láttatik hinni, hogy a' nállunk uralkodó éhség és egyéb terhek tsak részenként való és hamar elmúlok. De én nem így ité-

lek, hanem úgy, hogy Országunk' inségei közönségesek, meggyökeresültek, és tartósak fognak lenni.

„Nékünk jól meg kellene gondólnunk, hogy valyon ezen Parlamentum nem jól tenné-e, hogy most mindgyárt ezen első Megköszönő Felírásában kinyilatkoztatná 's állhatatosan elajánlaná magát arra, hogy ő a' Státusnak minden jövedelmeit pontos megvizsgálás alá akarja vonni, 's azután minden kiadásokat lehető módon alább akar szállítani. Ezen Ház, így szoll Hume, nem akarja 's az Ország nem fogja a' tisztelt Minister úr szavaiért fére tenni ezen fontos tárgyat.

„Boldog Isten, mitsoda állapotban van a' mi országunk! Lakosaink felettébb nyomorú felettébb megaláztatott állapotban vagynak. Én ezen Háznak minden tagjait különkülön arra kérem, hogy nevezzenek-meg nékem valamely országot, hol a' szükségszenvedés, az inség, és a' nép'szenvedése ahoz hasonlítottson, a' melly ezen szempillantásban ezen országnak népén fekszik. A' veszedelem arra a' mértékre hágott, hogy a' polgári társaság' létét veszedelmezteti. Melly betsületes melly követésre méltó volt ezen elnyomattatott embereknek magokviselte az ő legterhesebb szenvedéseikben! ezen veszedelmes környülállások nem maradhatnak sokáig e-képpen. Elvárhatja-e Országlószékünk azt, hogy a' nép e-képpen sinlődve és éhen meghaljon. Lehetséges é az, hogy ezen emberektől még tsak az a' nyilatkoztatás is megtagadtassék, hogy az Országlószék haladék nélkül figyelemmel fog erántok viseltetni. Ha a' költségek megvizsgáltatnak és úgy nyilatkozik-ki a' dolog, hogy Országlószékünknek most mind ezekre szüksége van, úgy én sem kívánom lejjebb szállittatásokat. De talám más képpen van a' dolog; és így köteles ezen Ház 's már tsak a' közönséges emberi szeretet is azt kívánja, hogy azon embereknek, kiktől

körülvétetve vagyunk, inségeiken enyhítsünk a' mit lehet.

„Nem lehet itt azt mondanunk, hogy ezen szenvedések tsak történetiek; nagyon meg vagynak ezek gyökeresedve; mélyen fekszenek ezek. Felettébb keserves egy olly népnek szenvedéseit szemlélni, mellyet a' tanulás felvilágosított és olly állapotba helyezettett, melyben a' jó téteményeket jobban tudja betsülni, hanem a'-melyben a' rajta fekvő terheket is inkább érzi. Keserves dolog egy olly népet szemlélni, mellyet a' tudományok büszkévé tettek 's legfinumabb érzésekre felemeltek, 's e-mellett minden féle elnyomattatások között kell sinlődnie, 's több e-félék.

Leszállott beszédével Hume azon megjegyzésekre is, a' miket a' Minister külső országokra nézve felhozott vala, 's ezen tekintetben így okoskodott: — „

„Az én vélekedésem az, hogy Angliának nintsen szüksége idegen Országokrol gondoskodni; elég dolgot adnak néki a' maga bajai. Tsak tölle függ, hogy honjában boldogul, bátorságban és kedvire éljen; melyre nézve nem kívántatik, hogy arrol gondoskodjék, hogy más országokban mik történnek. Az Anglus nép nem hordozhatja-el azt a' nagy adót, a' mi arra kívántatik, hogy a' külső Politikának mostani Systemája fenntartódhassék.

„A' mi Portugalliát illeti, nem felel-ne-meg ezen Ház a' maga kötelességének; ha annak megvizsgálását elmellőzné, hogy valyon folytatnunk kell-e nékünk az ezen úton való menetelt. Mind ezek engem' olly vélekedésre indítanak, hogy a' Ministerek valósággal nem esmerik azt az állapotot, melybe Országunk helyezettette van. Ha esmernék, lehetetlen, hogy ennek közönséges inségéről illy hidegen beszélne, 's így nem tarthatnának illy nagy számú armádát, tsak a' végre, hogy magokat a' Continensen lévő katonai Despoták ellen védelmezze, 's ezekkel szembe szálljon.

Beszélt H u m e Irlandiáról is: „Hon-
nét van, úgy mond, hogy Irlandia illy
sokáig fejetlenségi állapotban és ennyi in-
ségek között marad? Tegye minden em-
ber, szívére a' kezét, és mondja-meg, hogy
van-e ennek egyéb oka, annál, hogy az
Irlándiai nép-massa, az Istent azon formák
szerént tiszteli, mellyeket az ő régi Ősei
tartottak?

H u m e után beszéltek D a w s o n és
W i l l s o n Robert, az első környülálláso-
san elé adta, hogy melly szükséges legyen
Irlándiának letsendesítettése; Willson pe-
dig azon eszközöket magasztalta H u m e
ellen, mellyekkel az Anglus Országlószék,
külső Országokra nézve él.

A' T i m e s nevű Ujságlevelek ki gu-
nyolták Humét és a' beszédjét egy Czik-
kelyben, a' melly illy szavakon végző-
dik: — „

„Van valami erköltsi érzéketlenség
az emberekben, melly azokat, kik abban
szenvednek, alkalmatlanná teszi arra, hogy
a' gyalázatot érezzék. Nékünk valamint so-
kaknak másoknak is, hiteletlen dolognak
látszott, hogy egy olly ember, mint H u-
m e, ki a' szegény Görögök' számára köl-
tsönöztetett pénzt a' magáévá tette, vala-
melly Országban, mint a' népek' jussának
oltalmazója, mint egy szenvedő nép' pén-
zének úgy-mondatott gondviseiője, és mint
egy nemzet' gazdagságának megbántása el-
len buzgó ellenség, úgy állhasson-ki, a'
közönség' elibe. Az Anglus nép valóban
így kiálthat-fel: „Non tali auxilio, etc.“

M a g y a r O r s z á g.

P o s o n y Dec. 8-dikán. — „Az egy
idő óta Kerületi ülésekben naponként foly-
tattatott tanátskozáások, mellyeket a' Ren-
dek a' G r a v a m e n e k r e nézve tartottak,
az e' hónap 5-dikén mind két Táblák ál-
tal tartatott 161-dik együtt való Országos

ülés által félbe szakasztattak, melyben tud-
niillik Nádorispány Ő Cs. Fő Herczégse-
ge az adófizetés' mennyiségére való tekin-
tetben a' Felség előtt magára válott tör-
vényes közben járásnak következéséről,
egy írásban való tudósítást a' Gyűlés' elejébe
terjeszteni méltóztatott, mellyet a' Gyűlés-
nek tagjai a' megköszönésnek hathatós ki-
nyilatkoztatásával fogadtak, melly köszö-
netet azután az Ország' Primása Ő Her-
czégsege úgy az Ország' Bírāja Gróf
B r u n s v i k Ő Exc.ja a' Mágánások' nevé-
ben, valamint szintén a' Királyi Personá-
lis Úr is a' Rendek' nevében, nagy tiszte-
lettel és egyen egyen, kifejeztek — melly
után a' Királyi Personális kérelmére azt is
megengedni méltóztatott Ő Cs. Fő Herczeg-
sege, hogy ezen Előadás Diktaturára bo-
tsáttassék, a' mi nem soká azután meg is
történt.

K ö r m ö t z B á n y á r ú l Nov. 29-kén 1826.

Novembernek 26-dik napján egy je-
les, és nagyon örvendetes történet adá
magát elő: Felséges Apostoli Királyunk,
leg kegyelmesebb Urunk, ki az érdemet
mindenkor nagyon betsülni, és bővsége-
sen meg szokta jutalmazni; Nagyon Tisz-
telendő Pater S i m a i K r i s t ó f, Kegyes
Oskolai Szerzetes Papnak 50 egész eszten-
deig a' Rajzoló Oskolában fáradhatatlanul,
dítseretesen, és elő-menetelesen tett érde-
meit tekintvén, a' közép rendű (mint egy
15 aranyot nyomó) Arany érdem pénzzel
Kegyelmesen Méltóztatott meg-jutalmazni.

Ezen érdem, vagy-is jutalom Arany
pénznek által-adása a' Felsőségétől Tekinte-
tes J é k e s f a l u s i Lajos, Nemes Szabad
Királyi Bánya Városunk' Érdemes Bírájá-
ra lévén bízva; minekutánna az Isteni tisz-
telet után a' Városnak érdemes Elölülőji,
az egész' Királyi pénz-verő Kamarának
Tisztviselőji, a' számtalan öszve-sereglett
néző nép között a' Városi Tanáts Háznak

ülő tágos szobájába az Oskolába járó Ifjúsággal, 's azoknak nagyon tudós Tanítóival össze-gyülekeztek volna, elsőben fel-olvastattak a' Nagy Méltóságú Magyar Királyi Hely-tartó Tanátsnak Ő Felségétől vett Királyi, és a' Tudományok' Királyi fő Igazgató Tisztségítől érkezett Rendelése, azután a' fenn nevezett Nemes Városunk' Erdemes Bírāja, elő-adván ezen össze-sereglésnek okát, a' fellyebb említett Tisztelendő el-éltedett öreg Úrnak az Oskolai tanítás mellett tett érdemeit szép ékes deák szózással elő-terjesztette, és annak a' Felséges Urunk' Kegyelmes ajándékul küldött Arany-pénzt a' mellyére tűzte, melyre a' nevezett Tisztelendő Úr rövid, de fontos deáksággal felolvén, Ő Felségének ezen Nagy Kegyelmet, és azoknak, kik e' jeles dologban fáradoztak, szépen 's nagy öröm-érzéssel meg-köszönte kegyes jó-voltokat, melyre az egész szála háromszorosan öröm Vívát kiáltással zenge-

dezett. Jelen emlékezetet érdemel a' Nemzeti Oskolák' Tiszt-Director Úrnak a' tanuló Ifjúsághoz nyújtott szívre ható ékes beszédje, mellyel szívünkre kötötte, ha jutalmát akarják fáradozó jövő-béli munkálkodásoknak venni, melly híven, és szorgalmasan kellessék el-járni hivataljokban. Ezek után elő állott Gamsz Vendelín Ur, a' Választott Polgárság egyik érdemes Tagja, és szép deák versekkel bé-fejezte az egész magasztalás napját.

De a' mi az illyes nevezetes napot követni szokta, a' Nemes Városnak szín Népe és Urasága a' Plébániára lévén hivatalos, ott egy' válogatott fris ételekből készült gazdag és reguláris ebéddel megvendégeltetett, és Tokaji borral megtelt poharakkal Ő Felségének betses életéért, és tartós jó egészségiért vígan üresgettek. Éltesse is az Úr Isten az illy kegyelmes, és az Érdemet meg-jutalmazni tudó Felséget!

Hir detés — az Ujságról.

Közelítvén az Uj-esztendő, még egyszer emlékeztetni bátorzkodunk a' Magyar Kurír' tisztelt Olvasójit, hogy rendeléseiket ezen Ujság eránt, lehető hamarsággal megtenni ne terheltesse nek. Mennél pontosabban tétetődik a' rendelés, annál pontosabban eshetik az Ujságnak megindulása 's folyvást-járása is.

Szívesen kérettetnek Olvasójink, hogy jól írják vagy írassák-meg Titulussaik. A' kik megelégedettek e' lefolyt fél esztendei Titulusaikkal, azok ne terheltesse nek tsak azt tudunkra adni vagy adatni, hogy tovább is tsak azon boríték alatt küldjük az Ujságot. A' kik változtatni kívánják, küldjék-fel, úgy a' mint kívánják.

Ha kik az esztendőnek vagy fél esztendőnek lefolyta alatt változtatják lakhelyeiket, 's nekünk ezen változást tudunkra adják, mi is azonnal változtatni fogjuk borítákjokat, 's oda küldjük ujságaikat, hova kívánják.

Az utolsó postahelyet, hol az Ujság megáll, tisztán feljegyeztetni kívánjuk.

Azok is, kik Bétsben lakó esmérősseik által szokták Ujságaikat megrendeltetni, bizodalommal kérettetnek, hogy ne késsenek, mint hogy nekünk is idő kívántatik boríték-készítetésre.

Hasonlóképpen kérjük végezetre a' Tekintetes Postamester Urakat is, kiknek kezeiken ujságaink által mennek, hogy pontos szolgálatjuk által az Olvasókat részünkre megnyerni iparkodjanak, tudván, hogy melly sok függ attól, hogy az Olvasók idejében és pontosan vehessék kezekhez megrendelt Ujságaikat.